

Distriktshøgskolen i Møre og Romsdal

En orientering om det økonomisk/administrative
studiet i Molde fra høsten 1969.

Utgiver

DEN LOKALE DISTRIKTSHØGSKOLEKOMITE I MOLDE

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
Matematikk (5) EDB (4) Sosialøkonomi (4) Bedriftsøkonomi (5) Læringspsykologi og studieteknikk (2)	Statistikk (4) EDB (4) Sosialøkonomi (4) Regnskap (4) Valgfritt kurs (4)	Finansiering/budsjettering Markedsøkonomi Organisasjon Arbeidspsykologi og personalforv. Valgfritt kurs	Valgfrie kurs + seminar

I. UNDERVISNINGSTILBUD VED DISTRIKTSHØYSKOLEN HØSTEN 1969

Fra høsten 1969 tilbys et 2-årig studium i økonomisk/administrative fag. Dette studiet kan søkes av alle med examen artium eller eksamen fra økonomisk gymnas eller annen egnet utdanning.

Studiet utgjør et godt utdanningstilbud for studenter som søker en utdanningsvei fram til ulike grener av næringslivet og den offentlige forvaltning.

Undervisningsplan følger som utdrag av Stortingsproposisjonen.

II STUDENTBOLIGER

I Molde stilles bygningen tilhørende I/S Gjestestova (Parkhotellet) til disposisjon til studentbolig og undervisningsrom.

Selve hotellet vil bli benyttet til studentbolig for distriktshøyskolestudentene på noenlunde samme vilkår som gjelder ved studenthjemmene ellers i landet.

Foreløpig kan forespørsler rettes til boligsekretæren, Rådhuset, Molde.

III. SØKNAD OM OPPTAK

Søknad om opptak ved det 2-årige studium i økonomiske/administrative fag sendes Seksjon for distriktshøyskoler, Kirke- og undervisningsdepartementet, Oslo dep., innen 25. juni 1969.

Søknadsskjema fås ved henvendelse til samme sted.

Undervisningsplan for 2-årig studium i økonomi/administrasjon ved prøvedrift med distriktshøgskoler

Generelt.

Planen bygger på kurssystemet. Normalt vil kursene innen de forskjellige emner strekke seg over ett semester med 3—5 undervisningstimer pr. uke. Ved kurssystemet oppnår en elastisitet både m.h.t. eventuell revisjon av kurs, tilføyning av nye kurs og tilpassing til andre studietilbud innen distriktshøgskolene.

Det bør legges vekt på studieformer som utvikler arbeidsmetoder og initiativ. En vesentlig del av studentenes arbeidsuke forutsettes reservert for selvstendige studier, oppgaveløsning, gruppearbeid og case-diskusjoner. Undervisningstiden bør derfor begrenses til gjennomsnittlig ca. 20 timer pr. uke — kanskje noe høyere i første semester og tilsvarende mindre i siste semester.

På mange områder er lærebøker/lærestoff under utarbeidelse for undervisningsformål ved Norges handelshøgskole. For enkelte kurs er det derfor anført at lærestoffet er under arbeid. Arbeidet er i alle tilfelle kommet så langt at det vil foreligge lærestoff til bruk i god tid før det er aktuelt å starte undervisningen i de enkelte disipliner. På andre områder er det vanskelig å oppgi eksakt litteratur, men det er antydning innhold i de forskjellige disipliner. I slike tilfeller er det særlig viktig at det etableres kontakt mellom lærere ved distriktshøgskolene og lærere ved Norges handelshøgskole.

OVERSIKT OVER STUDIEPLANEN.

I. Innførings- og metodefag.

1. Studieteknikk m.v.
2. Innføring i bedriftsøkonomi.
3. Matematikk.
4. Statistikk.
5. EDB.

II. Obligatoriske økonomisk/administrative kurs.

1. Samfunnsøkonomi I.
2. Samfunnsøkonomi II.
3. Regnskap.
4. Finansiering og budsjettering.
5. Markedsøkonomi.
6. Arbeidspsykologi og personalforvaltning.
7. Organisasjon.
8. Økonomisk analyse.

III. Valgfrie kurs.

A. Økonomisk/administrative fag.

Samfunnsøkonomi:

1. Mikroøkonomisk teori.
2. Makro- og næringsøkonomi.

Økonomisk analyse:

1. Operasjonsanalyse.

Finansiering:

1. Finansieringsinstitusjoner m.v.

Markedsøkonomi:

1. Forhandlerøkonomi.
2. Planer — budsjetter — kontroll i markedsføringen.
3. Markedskommunikasjon.
4. Markedsføringsorganisasjon.

Arbeidspsykologi/personalforvaltning/organisasjon:

1. Personaladministrasjon — metoder og teknikker.
2. Metoder for kartlegging av organisasjon og organisasjonsprosesser.
3. Lønnsystemer og lønnsforhandlinger.
4. Arbeidsrett.
5. Offentlig personaladministrasjon.

Regnskap og revisjon:

1. Analyse og kontroll.
2. Driftsregnskap, kalkulasjon og lønnsomhetsberegninger.
3. Norsk regnskapslovgivning.
4. Oversikt over revisoryrket.
5. Revisjonsmetoder og -teknikker.
6. Revisjon av årsoppgjøret.
7. Skatterett.

B. *Språk.*

C. *Rettslære.*

IV. Seminaroppgave.**Framdriftsplan.**

De obligatoriske kursene bør komme så tidlig som mulig i studiet. Studentene vil da få et bedre grunnlag for å velge blant de valgfrie kursene. Det bør også legges vekt på den faglige sammenheng mellom kursene og en rimelig fordeling av arbeidsmengden over de 4 semestrene.

Som eksempel på framdriftsplan for studiet kan tenkes følgende:

1. semester	2. semester
Studieteknikk Innføring i bedriftsøkonomi Matematikk EDB Samfunnsøkonomi I	Statistikk Samfunnsøkonomi II Regnskap Arbeidspsykologi og personalforvaltning Valgfrie kurs
3. semester	4. semester
Finansiering og budsjettering Markedsøkonomi Organisasjon Økonomisk analyse Valgfrie kurs	Seminaroppgave Valgfrie kurs

De enkelte kurs

I. Innførings- og metodefag.

1. Studieteknikk m.v.

Foruten en generell innføring i studieteknikk, arbeidsmetoder o.l. tar en sikte på en undervisningsform som stimulerer studentene til å anvende dette på bedriftsøkonomiske problemstillinger. Ved gruppearbeid og case-diskusjon skulle dette være mulig, særlig i tilknytning til kurset «Innføring i bedriftsøkonomi».

2. Innføring i bedriftsøkonomi.

For studenter fra andre gymnaslinjer enn økonomisk gymnas vil dette kurset bli en første innføring i bedriftsøkonomi. Det er derfor naturlig å velge et oversiktsverk av noe større omfang enn det som i dag er pensum i økonomisk gymnas. Mest velegnet for begge kategorier synes å være:

Fog og Rasmussen: Bedriftsøkonomi I.

Del II av nevnte bok vil sannsynligvis være for mye i tillegg til del I, men del II vil med fordel kunne brukes som supplement/innføring til mange emner som blir tatt opp i senere kurs.

For studenter uten kjennskap til elementær bokføring vil det være nødvendig med tilleggstimer for å forstå bokføringsresonnementet.

Innføringskurset bør gi gode muligheter for anvendelse av studieteknikk m.v., for gruppeaktivitet og diskusjon av cases.

Etttersom målet med kurset er innføring og koordinering, er det rimelig å gjøre det eksamensfritt.

3. Matematikk.

Innhold: (1) Innledning om logisk og mengdeteoretisk terminologi, elementær mengdelære.

(2) Om reelle tall som grunnlag for differensial- og integralregning. Om punktmengder på tall-linjen, intervaller, punktomgner, litt om reelle tallfølger og konvergens av slike.

(3) Funksjoner av en variabel. Kontinuerlige funksjoner, deriverbare funksjoner. Ekstremalpunkter, konveksitetsegenskaper. Litt om integralbegrepet.

(4) Lineær algebra. Vektorrom av reelle n -tupler. Basis, dimensjon, lineære transformasjoner. Addisjon og multiplikasjon av matriser. Anvendelse på lineære ligningssystemer.

Litteratur: Martinussen, O.: Forberedende prøve i matematikk — NHH (under arbeid).

4. Statistikk.

Enten: Hodges/Lehman: «Basic concepts of probability and statistics».

Eller: Freund/Williams: «Elementary Business Statistics — The modern approach».

5. *EDB.*

Dopping, O.: Datamaskiner och databehandling, minste utgaven.
 Ottesen: Innføring i EDB (utvalgte deler).
 McCracken: A guide to Fortran IV programming.
 eller
 Kallin: Fortran.
 Dessuten manual for «Basic Fortran 4».

II. Obligatoriske økonomisk/administrative kurs1 og 2. *Samfunnsøkonomi.* (To semester à 4 timer pr. uke.)

Enten: Samuelson: Economics og
 Statistisk Sentralbyrå: Nasjonalregnskap.

Eller: Holte: Sosialøkonomi
 Tonstad: Elementær innføring i kryssløpsanalyser
 Dorfman: The price system og
 Statistisk Sentralbyrå: Nasjonalregnskap.

3. *Regnskap.*

Coward/Kinserdal: Verdi og vurdering (under arbeid)
 Boye/Kinserdal: Regnskapsanalyse (under arbeid)
 Skare/Jensen: Kostnadsregnskap og bokføring i industrien
 Coward: Om kontrollfunksjonen i bedriften

4. *Finansiering og budsjettering.*

Jensen/Boye vil utarbeide en lærebok som dekker finansieringsteori, planlegging/budsjettering og om finansinstitusjoner.

5. *Markedsøkonomi.*

Gausel: Distribusjonsveiene
 Holbæk-Hansen: Markedsforskning (utvalgte deler)
 Holbæk-Hansen: Markedsføring

6. *Arbeidspsykologi og personalforvaltning.*

Bennis: Nytt syn på ledelsen av mennesker i bedriften
 Bjørvik: Lederpsykologi
 Bjørvik: Innføring i arbeidspsykologi.
 Kile: Arbeidspsykologi
 Skard: Bedriftsledelse og personalforvaltning
 Yoder: Personnel Management and Industrial Relations

7. *Organisasjon.*

Hegland: Bedriftsorganisasjon
 Ramström: Administrativa processer. Organisationslära och företagsledning.
 Sviland: Analyse av kontorarbeide

8. *Økonomisk analyse.*

Alternativ 1: Aztely: Investeringsplanering (utvalgte deler)
 Rødseth: Bedriftsøkonomisk analyse (utvalgte deler)
 Langholm: Økonomiske beslutningskriterier

Alternativ 2: Aztely: Investeringsplanering (utvalgte deler)
 Markover/Williamson: Operational Research (utvalgte deler)
 Langholm: Økonomiske beslutningskriterier

Alternativ 3: Aztely: Investeringsplanering (utvalgte deler)
 Berglund/Hallden: Vad är operationsanalys? (utvalgte deler)
 Langholm: Økonomiske beslutningskriterier

III. Valgfrie kurs.

A. Økonomisk/administrative fag.

Samfunnsøkonomi:

1. Mikroøkonomisk teori.

Schneider: Pricing and equilibrium

2. Makro- og næringsøkonomi.

Thenstad: Elementær innføring i kryssløpsanalyse

Evnt. nye publikasjoner om anvendelse av kryssløp på norsk økonomi

Næringsøkonomisk grunnkurs (NHH, siste utg.)

Gerhardsen: Fiskeriene i Norge. Økonomi og politikk

Sletmo: Hovedtrekk i Norges økonomiske utvikling frem til 1900

Wangen: Notat om befolkning og befolkningsstatistikk

Økonomisk analyse:

1. Operasjonsanalyse.

Innholdet kan f.eks. være: matematisk programmering, simulering, Pert, lager-teori, beslutning under usikkerhet, samt programmering med nevnte teknikker. Lærestoff vil bli utarbeidet.

Finansiering:

1. Finansinstitusjoner m.v.

Brofoss: De norske kredittinstitusjoner og deres struktur, supplert med

Bugjerde: Oversikt over norske kredittinstitusjoner

Krogsvold: Bank og finansiering (utvalgte deler)

Innstilling om obligasjons- og aksjemarkedet i Norge (Kapitalmarkedskomiteens innstilling) (utvalgte deler)

Markedsøkonomi:

1. Forhandlerøkonomi.

Kotler: Marketing Management, kap. 4 — Buyer behavior

Samuelson: Butikksalget

Modern Retailing. Evolution and Revolution in the West-Europe

Distributive Trades (Ed. Wilkens: Business Publication)

«Moderne varehandtering», Norges Grossistforbund

«Går utviklingen i engroshandelen mot større enheter?», Engroshandelens

Forskningsfond

Egen artikkelsamling som dekker spesielle emner.

Støttelitteratur:

Statistisk Sentralbyrå: Forbrukerundersøkelsen (nyeste utg.)

Statistisk Sentralbyrå: Tellinger i varehandelen

2. *Planer — budsjetter — kontroll i markedsføringen.*

Pedersen: Case-samling/kommentarer
 Kotler: Marketing Management (utvalgte deler)
 Holbæk-Hansen: «Uvisshet, prognose og budsjett i markedsføringen»
 Grønhaug: «Reklamebudsjettering og kontroll»

3. *Markedskommunikasjon.*

Wärneryd: «Marknadsförning som ett kommunikationsproblem» —
 Resume 2/66
 Grønhaug: «Kommunikasjonsaspektet i markedsføringen» —
 Bedriftsøkonomen 2/67
 Ottosen: «Markedskommunikasjon: Hva, hvorfor og hvorhen» —
 Markedsføring 2—3/68
 Nowak, Carlman, Wärneryd: «Masskommunikation och åsiktsförändringar»
 (utvalgte deler)
 Crane: «Marketing Communication» (utvalgte deler)
 Lunde: «Reklamens utforming»
 Espeseth: «Reklamelære og medialære»
 Colley: «Defining advertising goals for measured advertising results»
 Grønhaug: «Reklamebudsjettering og reklamekontroll»
 Arbeidsbok med undervisningsmaterieell, Johan Grundt Tanum Forlag, 1968.

4. *Markedsføringsorganisasjon.*

Kotler: «Marketing Management» (utvalgte deler)
 L'Orange: «Salgets organisasjon og målsetting»
 Kelly: «Marketing: Strategy and Functions» (utvalgte deler)
 Henell: «Personlig försäljning» (utvalgte deler)
 Grønhaug/Vangen: Reklamens organisasjon (utvalgte deler)

Arbeidspsykologi/personalforvaltning/organisasjon.

1. *Personaladministrasjon — metoder og teknikker.*

Cox, Margulies, Söderlund: Personalplanering
 King: Opplæring i bedriften
 Rubenowitz: Personaladministration och arbetspsykologi (utv. deler)
 Yoder: Personnel Management and Industrial Relations (utv. deler)
 Kurset tar sikte på å gi en praktisk innføring i de viktigste metoder og teknikker i personalarbeidet, særlig vedrørende bedriftens organisasjons- og ledelsesforhold, personalpolitikk, personalbehov, personalplanlegging, rekruttering, utvalg, ansettelse, opplæring, trening og utvikling, lønnsforhold, personaltjenester, forhold mellom ansatte og ledelse, personalstatistikk.

2. *Metoder for kartlegging av organisasjon og organisasjonsprosesser.*

Ahlmann/Rhenman: Rationaliseringsarbeite. Organisation och planering.
 Holt: Bedriftslære. 2. utg. (utvalgte deler)
 Sviland: Analyse av kontorarbeide (utvalgte deler)

Kurset vil omfatte: generelt om organisasjon, teorier og begreper, organisasjon og personale, organisasjonsplaner, instruksjer, bedriftsledelse, oppgaver og teknikker, langtidsplanlegging, produktutvikling, betydningen av budsjetter, kontrollopplegg og rapporter, effektivisering, rasjonaliseringsplaner, generelt om kartlegging og analyser, analyse av arbeidsfordeling, prosessanalyse, analyse av arbeidsoperasjoner og arbeidsmålinger.

3. *Lønnssystemer og lønnsforhandlinger.*

Lundholm: Akkordsløner i modell och verklighet

NPI: Lønnssystemer

Statistisk Sentralbyrå: Norges økonomi etter krigen. — Samfunnsøk. studier nr. 12, kap. VII.

Kursets innhold: Lønnsutvikling og lønnspolitikk i Norge etter 1945, produktjonsstimulerende lønnsystemer, de mest anvendte lønnsystemer, spesielle lønnsystemer, lønnsforhandlinger.

4. *Arbeidsrett.*

Andersen: Arbeidsretten og organisasjonene

Berg/Evje: Arbeidstvistloven. Lov om offentlige tjenestetvister. Lønnsnemndloven.

Friberg: Arbeidervernloven med kommentarer

Hambro: Arbeidsrett.

Kursets innhold: Utviklingslinjer, det lovmessige grunnlag for rett og plikt på arbeidsplassen, det avtalemessige grunnlag for denne rett og plikt, den individuelle arbeidsavtale, den kollektive avtale — tariffavtalen, forholdet mellom tariffavtale og de individuelle arbeidsavtaler, arbeidsgiverens styringsrett, jus på arbeidsplassen (praktiske eksempler), arbeidstvister.

5. *Offentlig personaladministrasjon.*

Berg/Evje: Arbeidstvistloven. Lov om offentlige tjenestetvister. Lønnsnemndloven.

Frimann Dahl/Saastad: Lønnsregulativet for statens tjenestemenn

Lønns- og prisdepartementet: St.mld. nr. 76 (1964/65). Personaladministrasjonen og opplæringsvirksomheten m.v. i statsadministrasjonen.

Lønns- og prisdepartementet: Innstilling om revisjon av lov om offentlige tjenestetvister.

Stahl: Public Personnel Administration.

Regnskap og analyse.

1. *Analyse og kontroll.*

Kinserdal: Strømningsanalyser.

Kinserdal: Regnskapet og prisnivåendringer.

Kinserdal: Konsernregnskap.

Analyser i norske årsregnskap.

Kjeldsberg: Intern kontroll.

2. *Driftsregnskap, kalkulasjon og lønnsomhetsberegninger.*

Johnsen/Riise: Driftsregnskap for industribedrifter.

Riise: Kalkulasjoner og lønnsomhetsberegninger.

3. *Norsk regnskapslovgivning.*

Vårdal: Norsk regnskapslovgivning.

Lovgivningens vurderings- og spesifikasjonsregler.

4. *Oversikt over revisoryrket.*

5. *Revisjonsmetoder og -teknikker.*

6. *Revisjon av årsoppgjøret.*

7. *Skatterett.*

For kursene 4, 5, 6 og 7 er lærestoff under utarbeidelse.

Som generelle grunnbøker brukes:

Andenæs: Revisjon og indre kontroll.

Andenæs: Årsoppgjøret i praksis.
Kjeldsberg: Indre kontroll.

B. Språk. (To semester à 4—5 timer pr. uke.)

Det bør være anledning til å kombinere økonomisk/administrative fag med ett språkfag. Dette vil være av særlig interesse for dem som velger en spesialisering i markedsøkonomi.

Det foreligger detaljert undervisningsopplegg for engelsk og tysk.

C. Rettslære. (To semester à 4 timer pr. uke.)

Rettslæren har mange berøringspunkter med de økonomiske fag. Dette gjelder ikke minst bedriftsøkonomi, hvor en rekke fenomener får sitt preg av de gjeldende rettsregler og må ses på bakgrunn av dem. Kombinasjon rettslære/økonomisk-administrative kurs vil særlig være aktuell innenfor områdene: regnskap og revisjon, markedsføring og organisasjon.

Innen samfunnsøkonomien har læren om den økonomiske politikk nær tilknytning til nærings- og sosiallovgivningen.

Litteratur: Ragnar Knoph: Oversikt over Norges rett.

Det kan være ett alternativ å legge opp hele denne boka. Et annet alternativ kan være å tillegge visse avsnitt mer vekt, mot reduksjon av andre avsnitt. Utdyping kan f.eks. være aktuelt innen

a) konkurranserett og selskapsrett

eller

b) obligasjonsrett og kjøp

eller

c) avtale og forsikring

eller

d) forvaltningsrett og arbeidsrett.

Reduksjonen måtte da finne sted innen f.eks. familieretten, arveretten, tidsretten, strafferetten og kriminologi.

Som supplerende litteratur i tilfelle

b) ovenfor velges:

Karsten Gaarder: Forelesninger over kjøp.

Sjur Lindebrække: Oversikt over negotiable dokumenter.

IV. Seminaroppgave.

Studentene skal i siste del av studiet bl.a. arbeide med ett bestemt emne og legge fram et skriftlig arbeid om dette: en seminaroppgave.

En slik seminaroppgave kan gjøres av den enkelte, eller av en gruppe av studenter. Emnene for oppgaven vil kunne være meget varierte, alt etter de interesser studentene har, og på grunnlag av de emner som har opptatt dem mest i studiet. Det kan også tenkes distriktsproblemer eller bedrifter i distriktet som tema for slike seminaroppgaver.

Av vesentlig betydning vil det være at tema/opplegg/synspunkter blir gjenstand for diskusjon i gruppe av studenter. En skulle på den måten kunne opnå en form for integrasjon av de forskjellige emner som er studert i løpet av 2-årsperioden.

Om en i tillegg ønsker en viss form for integrasjon kombinert med aktivitet, kan dette gjennomføres f.eks. ved hjelp av et foretaksspill.

Oversikt over kurs i utkastet til undervisningsplan for 2-årig økonomisk-administrativt studium

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester
SAMFUNNS-ØKONOMI I	SAMFUNNS-ØKONOMI II	FINANSIERING BUDSJETTERING	SEMINAR-OPPGAVE
INNFØRING I BEDRIFTSØK.	ARBEIDSPSYK. OG PERS.FORV.	MARKEDS-ØKONOMI	VALGFRIKT KURS
MATEMATIKK	STATISTIKK	ORGANISASJON	VALGFRIKT KURS
EDB	REGNSKAP	ØKONOMISK ANALYSE	VALGFRIKT KURS
STUDIETEKNIKK	VALGFRIKT KURS	VALGFRIKT KURS	VALGFRIKT KURS

I hvert kurs er det 3—5 undervisningstimer pr. uke.

Det samlede undervisningstimetall pr. uke er 20.

VALGFRIE KURS

A. Økonomisk/administrative fag

Samfunnsøkonomi	1. MIKROØKONOMISK TEORI 2. MAKRO- OG NÆRINGSØKONOMI
Økonomisk analyse	1. OPERASJONSANALYSE
Finansiering	1. FINANSIERINGSINSTITUSJONER M.V.
Markedsøkonomi	1. PERSONALADMINISTRASJON — 2. PLANER, BUDSJETER, KONTROLL I MARKEDSFØRINGEN 3. MARKEDSKOMMUNIKASJON 4. MARKEDSFØRINGSORGANISASJON
Arbeidspsykologi/ personalforvaltning/ organisasjon	1. PERSONALADMINISTRASJON — METODER OG TEKNIKKER 2. METODER FOR KARTLEGGING AV ORGANI- SASJON OG ORGANISASJONSPROSESSER 3. LØNNSYSTEMER OG LØNNSFORHANDLINGER 4. ARBEIDSRETT 5. OFFENTLIG PERSONALADMINISTRASJON
Regnskap og revisjon	1. ANALYSE OG KONTROLL 2. DRIFTSREGNSKAP, KALKULASJON OG LØNNSOMHETSBEREGNINGER 3. NORSK REGNSKAPSLØVGIVNING 4. OVERSIKT OVER REVISORYRKET 5. REVISJONSMETODER OG -TEKNIKKER 6. REVISJON AV ÅRSOPPGJØRET 7. SKATTERETT

B. Språk

C. Rettslære

Vi hilser

Distriktshøgskolen i Møre og Romsdal

velkommen til Molde med økonomisk/administrativ linje fra høsten 1969.

Som byens og distriktets forretningsbank

står vi gjerne til tjeneste med bankforretninger av enhver art.

ROMSDALS FELLESBANK A·S

Forvaltningskapital 110 mill. kr.

Telefon 52.211 — Telex 42511